

Секція 5
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В
ОСВІТІ

УДК 004.4

*Кольцова Н.О., здобувач,
Савіцький Р.С., ст. викладач
Державний університет «Житомирська політехніка»*

**ПІДТРИМКА ІНКЛЮЗИВНОСТІ: КУРС ДЛЯ РЕІНТЕГРАЦІЇ
ВПО/ВETERANІВ**

У сучасному українському суспільстві важливим завданням є інтеграція внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та ветеранів до соціального середовища через впровадження інклюзивних курсів. Соціальна та професійна реінтеграція цих груп населення є критично важливим завданням для забезпечення стійкості економіки та суспільної злагоди. Розвиток таких ініціатив сприяє не лише соціальній адаптації, а й покращенню психосоціального стану представників цих категорій населення. Освітні платформи відіграють ключову роль у забезпеченні доступності та гнучкості навчання, що є особливо важливим для людей з обмеженими можливостями пересування або специфічними потребами, спричиненими бойовими діями чи переміщенням. Актуальність теми підкреслюється також наявністю державних програм підтримки, які потребують якісних та інклюзивних освітніх продуктів для їх ефективної реалізації [1, 2].

Інклюзивність у контексті реінтеграції ВПО та ветеранів включає в себе створення сприятливих умов для їхнього навчання, працевлаштування та соціалізації. Важливою частиною таких курсів є використання інклюзивних педагогічних підходів, які дозволяють забезпечити рівні можливості для всіх учасників незалежно від їхнього соціального статусу чи фізичних можливостей. Програми повинні враховувати специфічні потреби учасників, зокрема ветеранів, у процесі реінтеграції в суспільство після служби [3].

Багато ветеранів та ВПО потребують швидкого освоєння нових професій, оскільки їхні попередні місця роботи можуть бути втрачені або професійні навички вимагають оновлення. Онлайн-курс має бути сфокусований на навичках, що користуються попитом, включаючи цифрову грамотність, навички самопрезентації та основи підприємництва [2].

Використання технологій, таких як онлайн-платформи та мобільні додатки, значно полегшує доступ до навчальних ресурсів для людей з

обмеженими можливостями або тих, хто змушений проживати у віддалених районах. Технології забезпечують не лише доступ до навчання, але й дозволяють інтегрувати адаптивні методики, що враховують особливості кожного учасника. Цифрові платформи можуть використовуватись для забезпечення доступу до психологічної підтримки, що є критично важливим для категорій населення, які зазнали посттравматичного стресового розладу чи депресії.

Курси для ветеранів повинні включати психоосвітні програми, що допомагають адаптуватися до цивільного життя, а також тренінги, спрямовані на розвиток професійних навичок. Важливим є врахування психологічних аспектів, таких як стрес, посттравматичний синдром та інші розлади, що можуть виникати у ветеранів після служби. Для цього необхідно впроваджувати курси з основ психосоціальної адаптації, що включають не лише теоретичні знання, але й практичні заняття.

Для ефективної реінтеграції ВПО та ветеранів важливо створити мережу соціальних партнерств, яка об'єднує державні органи, неурядові організації, бізнес та навчальні заклади. Спільна робота забезпечує комплексну підтримку соціальної адаптації, зокрема через посередництво неурядових організацій між державою та цільовими групами. Партнерства з бізнесом сприяють професійній орієнтації та працевлаштуванню ветеранів і ВПО, що є важливою частиною їх адаптації [4].

Аналіз успішних прикладів показує, що реінтеграція через навчання та курси дозволяє зменшити рівень соціальної ізоляції та стресу серед ВПО і ветеранів, що, у свою чергу, позитивно впливає на їх здатність знайти роботу, інтегруватися в нове середовище та зберігати психічне здоров'я. Такі програми допомагають не лише вирішити проблеми соціальної адаптації, а й зміцнюють соціальну згуртованість, забезпечуючи підтримку з боку громади та держави.

Список використаних джерел:

1. Кабінет Міністрів України. Реформа підтримки ветеранів. (н.д.). URL: <https://www.kmu.gov.ua/reformi/bezpeka-ta-oborona/reforma-pidtrimki-veteraniv> (дата звернення: 29.10.2025).
2. Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей». Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12>
3. Захаріна Т. І. Теоретико-методичні засади соціальної реінтеграції ветеранів російсько-української війни у закладах вищої освіти: дис. докт. пед. наук : 13.00.05. Київ, 2024. С. 672.
4. Галина Гандзілевська, Олена Ратінська. Адаптація і реабілітація учасників бойових дій. Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки. 2025. Випуск 23 С. 112–125